

LIDENHISTORIER

Påboá

Handelsresande i glesbygden

Bland mina gamla tidningsurklipp hittade jag de här historierna. Så här berättar en handelsresande om sina möten med småhandlarna i Indal och Liden: "Roligast var det att åka till de så kallade bondhandlarna efter Indalsälven. Det var ett släkte för sej. Konservativa, köptrogna. När man byggde om och moderniserade på andra håll, fortsatte de i de gamla hjulspåren. Om de en gång blivit kunder, behövde man aldrig lämna affären med tomt orderblock."

Andersson i Lonings Handel

Föreståndaren för Lonings Handel var en äldre man som hette Andersson. Dit kom en resande från Stockholm, en flott herre, som överlämnade sitt visitkort och talade om att hans varor var lika bra och billiga, som varorna från Lindgrens Järn i Sundsvall. Detta imponerade inte på Andersson. Han tog kortet och upplyste resanden: "Ta igen adresslappen. Ja' köpe' vara'n från Lindgrens." Det blev Stockholmarens första och sista besök i Lonings Handel.

O. F. Backlunds affär i Flygge

Förmodligen var det samma Stockholmare, som besökte O. F. Backlunds affär i Flygge. "O. F." var en man, som hade sina åsikter för sej och gärna påpekade att han ansåg handelsresande som en kräftsulst på köpmanakåren. Stockholmarens blev smått chockad av påpekandet, men han gav sig inte så lätt. Han hade vetskap om att "O. F." gärna ägnade sig åt att handskas med pensel och pallett. Han ville se tavlorna, som han berömd. Han värderade sex av tavlorna till 2 000 kronor. Men "O. F." förstod att Stockholmarens

ville "ställa in sig." Han slog in tavlorna och sa att det gick bra att ta allihopa för 350 kronor. Då tackade handelsresanden nej och fick därefter lämna affären med tomt orderblock.

*Handlaren i
Sunnås Lars
Åslin (1893-
1963).*

Lars Åslin i Sunnås

I Sunnås fanns Lars Åslin – "N'Lasse på Boa". Lars hade studerat målning i Paris. Det finns bevis på att han inte var någon vanlig klåpare, när det gällde målning. Lars var också en utomordentligt skicklig fotograf. När alla andra i Sunnås är bortglömda, kommer Lars att vara den ende man minns. Men Lars var inte bara liten till formatet. Han ansågs inte heller i övrigt vara någon stor man. Lars var mera hemtam på travbanan i Bergsåker och på Knaust, än bakom disken i sin affär i Sunnås. Vid sidan om gjorde han med viss framgång skogsaffärer. Även här hade han en fast kundkrets. Lasses affär var ett landmärke känt av alla. Den låg så nära den gamla 86:an, att när kunderna lämnade affären steg de rakt ut på landsvägen. Detta blev också Lars Åslins öde. Han råkade stiga ut i vägbanan när en bil passerade och förolyckades. Affärens varor finns nu till beskådande på Vättaberget i Liden.

Jag känne' igen handstilen

Roligast var det när vi var några som bju-

dit in våra kunder till en gemensam fest på Gamla Tingshuset i Liden. Det var fullmåne och svinkallt. Det förtärdes en del under kvällen. Det gjorde att några bl.a. "O. F." gjorde sig ärende bakom knuten. När han kom in röt han som ett lejon. "Hocken faan äre' som har pissat mitt namn i snön?" Alla svor sig fria. Men "O. F." pekade på en av sina kollegor och röt: "Sitt inte å neke din attan, för jag känne' igen handstilen!"

Monark ett majestätsbrott

"O. F." köpte en Monark lättviktare, som just kommit i ropet. "Jag körde sextan mil till Östersund och hä geck bra. Men när jag skulle åka hem feck ja' fel pån i Lidensboda. Och feck bära hem fanskapet. Dessutom feck jag skavsår i ändalykten. Nu har ja slängt 'en i veboa och där ska han få stå tills han roste ihjäl. Och Tamme Faan säg jag. Hä' måste vara majestätsbrott att kalla en token dän maskin för Monark."

*Handlaren i
Märrgård Minor
Pettersson (1873-
1961).*

Svart Renault eller Lazarol

Ja, ja suckar den gamle provryttaren. "Dä' va' tider, som aldrig kommer tillbaka." Tro inte att det här var några småhandlare. De var stora hela bunten. Handlaren i Märrgård Minor Pettersson och handlaren i Byn (Liden) Nicke Nilsson inte att för glömma. På lördagarna rekvirerades dryckjöm från sta'n och det var ingen bondkonjak, det rörde sig om, utan Svart Renault. Men tog det slut var de inte sämre än att de gick ner i butiken och spädde på med Lazarol (Universalmedicin, mest för utvärtes krämpor. "Lazarol var bra till allting!").

Sven Söderqvist

Tack Gunnel Pettersson, Flygge för lånet av fotona.

*Minor Petterssons Diversehandel i Märrgård.
Foto : slutet av 1940-talet.*